

prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: E. Buzu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: B. Bîrca, S. Iorgov, E. Clim)

ÎNCHEIERE

13 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al
Poliției de Frontieră,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul
General al Poliției de Frontieră împotriva lui Vădim Garpatii, intervenient
accesoriu Ministerul Apărării al Republicii Moldova cu privire la încasarea
prejudiciului material și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și a
fost menținută hotărârea din 16 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central

c o n s t a t ă :

La 06 septembrie 2017, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus
cerere de chemare în judecată împotriva lui Vădim Garpatii, intervenient accesoriu
Ministerul Apărării al RM cu privire la încasarea prejudiciului material și
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 20 aprilie 2010 Vădim Garpatii a înaintat
cerere privind participarea la concursul de admitere la Institutul Militar al Forțelor
Armate „Alexandru cel Bun”, specialitatea „Grăniceri”.

Reclamantul a susține că, ulterior, la 20 august 2010, între Ministerul Apărării
al RM și Vădim Garpatii a fost semnat contractul de îndeplinire a serviciului
militar.

Conform pct. I lit. a) al contractului, pârâtul s-a obligat să îndeplinească
serviciul militar prin contract în cadrul Forțelor Armate ale RM o perioadă de 9 ani
(perioada instruirii și 5 ani calendaristici după finisarea instruirii).

De asemenea, a indicat că conform Hotărârii nr. 980 din 19 octombrie 2010
emise de Guvernul RM, în baza Institutului Militar al Forțelor Armate „Alexandru
cel Bun” a fost creată Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”,
care desfășură activități de pregătire a cadrelor în domeniul apărării naționale.

Potrivit art. 9 al Legii nr. 345 din 25 iulie 2003 cu privire la apărarea națională, Forțele Armate ale RM erau compuse din Armata Națională, Trupele de Grăniceri și Trupele de Carabinieri.

Astfel, Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” nemijlocit efectua instruirea persoanelor care ulterior erau încadrați în serviciul militar prin contract în cadrul Serviciului Grăniceri.

A menționat că la data de 01 iulie 2012, Serviciul Grăniceri a fost reorganizat în Poliția de Frontieră, care a devenit succesorul misiunii, funcțiilor, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor Serviciului Grăniceri, conform art. 60 alin. (2) al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră.

Reclamantul a relatat că după absolvirea instituției de învățământ, la data de 28 iulie 2014, Vădim Garpatii a înaintat cerere către Departamentul Poliției de Frontieră privind angajarea în serviciu, în cadrul Poliției de Frontieră.

Astfel, la 28 iulie 2014, prin ordinul Șefului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 842/ps, Vădim Garpatii a fost angajat în funcția de Șef de schimb al unității control al frontierei a sectorului poliției de frontieră „Otaci” al Direcției regionale Nord.

A indicat că, ulterior între Departamentul Poliției de Frontieră și pârât a fost semnat contractul privind îndeplinirea serviciului în cadrul Poliției de Frontieră pe o perioadă nedeterminată.

Totodată, potrivit angajamentului semnat, pârâtul și-a asumat obligația să activeze în cadrul Poliției de Frontieră o perioadă de 5 ani după absolvirea Academiei Militare „Alexandru cel Bun”, iar în cazul eliberării din serviciu până la expirarea termenului dat s-a obligat să restituie cheltuielile pentru instruirea profesională menționată.

Or, la 21 aprilie 2015, Vădim Garpatii a depus raport către Departamentul Poliției de Frontieră, prin care a solicitat demisia din funcția de șef de schimb al unității control al frontierei al SPF „Otaci” al Direcției regionale Nord, din proprie inițiativă.

Prin urmare la 21 aprilie 2015, conform ordinului Șefului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 394/ps, Vădim Garpatii a fost eliberat din serviciu în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră.

Totodată, prin același ordin fiind stabilită obligațiunea pârâtului de a restitui cheltuielile aferente pregătirii sale profesionale cu perioada rămasă până la 5 ani după absolvirea Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, obligațiune ce derivă din art. 35 alin. (2) al Legii nr. 162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarului, art. 39 alin. (11) al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră (în vigoare la data eliberării), pct. 1 lit. a) al contractului de îndeplinire a serviciului militar încheiat între pârât și Ministerul Apărării al RM din 20 august 2010 și din angajamentul privind activitatea în Poliția de Frontieră după absolvirea Academiei Militare „Alexandru cel Bun”.

Având în vedere faptul că pârâtul din cei 5 ani obligatorii și-a îndeplinit serviciul doar 268 de zile, consideră reclamantul că acesta urmează să restituie cheltuielile pentru instruirea la Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” în mărimea calculată prin împărțirea sumei cheltuielilor generale la perioada aflării în serviciu, ceea ce constituie suma de 204 243, 42 lei.

A mai invocat că în scopul prevenirii unui eventual litigiu și soluționării cauzei pe cale amiabilă, la 19 august 2016, în adresa pârâtului a fost expediată somația nr. 35/20/2-2136, prin care s-a solicitat restituirea benevolă a despăgubirilor materiale, informându-l pe pârât că, în caz contrar, va fi înaintată acțiune în instanță pentru încasarea prejudiciului material, însă până la depunerea acțiunii în instanța de judecată, suma pretinsă nu a fost achitată.

A solicitat încasarea de la Vădim Garpatii a prejudiciului material în mărime de 204 243,42 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 652,63 de lei.

Prin hotărârea din 16 mai 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră împotriva lui Vădim Garpatii, intervenient accesoriu Ministerul Apărării al RM cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 204 243,42 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 652,63 de lei.

La 24 mai 2018, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 mai 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central, prin care a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă integral acțiunea.

Prin decizia din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și a fost menținută hotărârea din 16 mai 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Central.

Instanța de apel pentru a respinge apelul, făcând referire la art. 13 alin. (7), 35 alin. (11) din Legea cu privire la statutul militarilor nr. 162 din 22 iulie 2005, art. 6, 27 alin. (3) din Legea cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei nr. 1245 din 18 iulie 2002, art. 39 alin. (11) din Legea cu privire la Poliția de Frontieră nr. 283 din 28 decembrie 2011, și-a argumentat concluzia prin faptul că prin prisma acestor norme rezultă expres că vor achita cheltuielile de instruire doar militarii care au absolvit instituții de învățământ militar și căror raporturile de serviciu le-au încetat în primii 5 ani de activitate din motive imputabile lor.

Totodată, instanța de apel a specificat că la 20 aprilie 2010 Vădim Garpatii a înaintat cerere privind participarea la concursul de admitere la Institutul Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” la specialitatea Serviciul „Grăniceri”, iar la data de 20 august 2010, între Vădim Garpatii și Ministerul Apărării a fost semnat contractul de îndeplinire a serviciului militar.

A reținut instanța că conform pct. 1 lit. a) al contractului, pârâtul s-a obligat să îndeplinească serviciul militar prin contract în Forțele Armate ale RM pe un termen de 9 ani, în condițiile stabilite de legislația în vigoare cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar.

De asemenea, instanța de apel a reținut că prin hotărârea Guvernului nr. 980 din 19 octombrie 2010, începând cu 1 noiembrie 2010, s-a creat Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” în baza Institutului Militar al Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” care desfășoară activități de pregătire a cadrelor în domeniul apărării naționale, iar potrivit art. 9 al Legii nr. 345 din 25 iulie 2003 cu privire la apărarea națională, Forțele Armate erau compuse din Armata Națională, Trupele de Grăniceri și Trupele de Carabinieri.

Curtea a specificat că contractul de instruire din 20 august 2010 a fost încheiat între Vădim Garpatii și Ministerul Apărării, iar instituția de învățământ - Academia Militară a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun” se afla în subdiviziunea Ministerului Apărării al RM.

A menționat că la data de 01 iulie 2012, Serviciul Grăniceri a fost reorganizat în Poliția de Frontieră, care a devenit succesorul misiunii, funcțiilor, atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor Serviciului Grăniceri art. 60 alin. (2) al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră.

Astfel, Serviciul Grăniceri a fost reorganizat în Poliția de Frontieră, care a trecut în subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

Totodată, instanța de apel a reținut că după absolvirea Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”, la 28 iulie 2014, prin ordinul Șefului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 842/ps, Vădim Garpatii a fost numit în funcția de Șef de schimb al unității control al frontierei a sectorului poliției de frontieră „Otaci” al Direcției regionale Nord și tot la aceeași dată între Departamentul Poliției de Frontieră și Vădim Garpatii a fost semnat contractul privind îndeplinirea serviciului în cadrul Poliției de Frontieră pe o perioadă nedeterminată.

Mai mult, s-a menționat în decizie că la 21 aprilie 2015, Vădim Garpatii a depus raport către Departamentul Poliției de Frontieră, prin care a solicitat să fie demisionat din funcția de șef de schimb al unității control al frontierei al SPF „Otaci” al Direcției regionale „Nord” din proprie inițiativă. Astfel, la 21 aprilie 2015, prin ordinul Șefului Departamentului Poliției de Frontieră nr. 394/ps, Vădim Garpatii a fost eliberat din serviciu în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră.

Conform materialelor cauzei, instanța de apel a constatat că prin Ordinul nr. 342 ef. din 22 mai 2015 al Șefului adjunct al IGP, colonel de poliție Gheorghe Cavcaliuc, Vădim Garpatii a fost numit în bază de contract, în funcția de Ofițer de investigații al Biroului „C” al Serviciului Poliției Criminale al Secției investigații infracțiuni a IP Șoldănești al IGP al MAI, iar conform certificatului nr. 4434 din 10 octombrie 2017, eliberat de către Șefului Secției resurse umane al IP Șoldănești, comisar Ion Volciuc, Vădim Garpatii activează în Poliție din 22 mai 2015, la momentul eliberării certificatului deținând funcția de ofițer de investigații al Serviciului investigare fraude economice a Secției investigații infracțiuni al Inspectoratului de Poliție Șoldănești al IGP al MAI, numit prin ordinul IGP al MAI nr. 627ef. din 05 decembrie 2016.

Astfel, făcând referire și la prevederile art. 2, 4 alin. (2) din Legea nr. 158 din iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pct. 8 din Anexa nr. 6 și pct. 2) la Hotărârea Guvernului RM nr. 201 din 11.03.2009 privind punerea în aplicare a Legii nr. 158 din 04 iulie 2008, instanța de apel a concluzionat în asupra netemeinicii pretențiilor Inspectoratului General al Poliției de Frontieră privind încasarea cheltuielilor pentru instruire în temeiul prevederilor suscitade, deoarece, Vădim Garpatii, deși, din inițiativă personală și motive imputabile lui, la 21 aprilie 2015 a fost eliberat din serviciului Poliției de Frontieră, la data de 22 mai 2015, după o perioadă de peste o lună, acesta s-a reangajat în cadrul Inspectoratului General al Poliției, ca consecință rezultă că Vădim Garpatii și-a continuat relațiile de muncă în cadrul serviciului public dar într-o altă autoritate publică din cadrul aceluiași Minister al Afacerilor Interne al RM, astfel că termenul de la 5 ani pe care acesta s-a obligat să-l activeze în serviciul public de fapt nu s-a întrerupt și își continuă curgerea.

Corespunzător, instanța de apel a conchis ca fiind corectă soluția primei instanțe de a respinge ca fiind neîntemeiate cerințele Inspectoratului General al

Poliției de Frontieră în partea încasării din contul lui Vădim Garpatii a sumei de 204 243, 42 lei cu titlu de despăgubire materială și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 652,63 lei.

La 21 decembrie 2018 Inspectoratul General al Poliției de Frontieră a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că consideră neîntemeiate și ilegale hotărârile instanțelor de judecată, deoarece instanțele au examinat superficial cauza, fără a reține spre examinare argumentele și probele prezentate în susținerea poziției, precum și a aplicat și interpretat eronat normele de drept material, aplicabile speței.

A reiterat în susținerea recursului motive de fapt și de drept similare celor invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, specificând că prin ordinul de eliberare din funcția intimatului i-a fost imputată obligațiunea de a restitui cheltuielile aferente pregătirii sale proporțional cu perioada rămasă până la 5 ani după absolvirea Academiei Militare a Forțelor Armate „Alexandru cel Bun”.

Recurentul a mai specificat că toate obligațiile intimatului față de Serviciul Grăniceri au devenit obligațiile față de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, ca succesor al misiunii, funcțiilor, atribuțiilor drepturilor și obligațiilor Serviciului Grăniceri (conform art. 60 alin. (2) din Legea nr. 283 din 28 decembrie 2011), respectiv consideră că are dreptul de a înainta acțiunea în instanță.

De asemenea a specificat că Poliția de Frontieră nu este parte componentă a Poliției și în privința polițistului de frontieră nu sunt aplicabile prevederile Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, dar sunt aplicabile prevederile Legii nr. 283 din 28 decembrie 2011.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 octombrie 2018.

La data de 09 noiembrie 2018 decizia din 11 octombrie 2018 emisă de Curtea de Apel Chișinău a fost publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, la data de 13 noiembrie 2018 decizia integrală a instanței de apel a fost expediată participanților la proces (f.d. 162).

Astfel, recursul, declarat la data de 21 decembrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în

recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat